

Ա. ՅԱԿՈՒՅԱՅ ԲԵՄԵՆ

«ԳԱՍՏԱԿԱՐՔ ԵՎ ԲԱՐԱԿԱՐՔ»

«Դատաւոր մի եր ի ժաղաքի ուրեմն,
յԱսուծոյ ոչ երկնչեր եւ ի մարդկան
ոչ ամաշէր» (Դուկ. ԺԲ. 1-2)

Այսօրուան Դատաւորի կիրակիին նըստիրուած գեղեցկահիւս շարականը կ'ըսէ մեզի, թռւնդ հանելով մեր սրտերուն հոգեցն լարերը: «Այսօր մաքրեսցուք պահովք քառամնօրեայ ըստ Մովսիսի, զի ելցուք ի լեառն իմանալի»: Մովսէս մարդարէն անապատին մէջ քառասուն օր պահէլէ և ապաշխարելէ վերջ, Սինա լեռը ելաւ, որտումներու և չանթերու մէջն, ու արժանացաւ Աստուածային տեսութեան և պատգամներ բերաւ իօրայիշեան ժողովրդին: Արդարեւ առանց հոգեսոր պատրաստութեան, ապաշխարութեան, ինքնաքննութեան՝ իմանալի լեռը եւ կամ իմանալի լեռ մը կարելի չէ բարձրանալ: Իրաւ է որ որտումներու և չանթերու պիտի պատահինք մեր վերելքին ժամանակի: Բայց օերանի՛ այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն» (Մաքր. Ե. 8):

Կրօնքը իր պարտաւորութիւններն ունի: Քրիստոնէական կրօնքին պարտաւորութիւններուն նկատմամբ սայթաքումներ մարդուն կեանքին մէջ անպակաս են: Այդ պատճառաւ, եկեղեցին իր պաշտօնէից կողմէ կը հսկէ անոնց վրայ, որպէսզի այդ սայթաքումները դարմանէ: Մարդս ըլլալով ի բնէ մեղանչական՝ մեղք մը գործելէ վերջ, ներքին և քննադատող ու խոսվիչ ձայն մը կը լսէ իր մէջ. խիզն է որ կ'արթելննայ: Կ'անգրագառնայ իր ըրածին վըրայ: Այլևս ըրած բանը կրկնելէ կը զգուշանայ: Ահա ապաշխարութեան սկզբունքը: Աստուած օ՛մ կամի զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա ի չար ճանապարհէն և զկեալն»:

Այդ գարձին սատարող միջոցներէն մէկն է պահքը. պահքը հինէն ի վեր պարտա-

ւորութիւն մ'եղաւէ չ: Զափաղանցութիւններ եղած են անոր օրինական կիրարկութեան մէջ: Այժմ մեր դարուն ոմանք պահքը խզնի կամ անձնական խնդիր մը կը նկատեն այլես, «ուզողը թող պահէ», չուզողը թող պահէ, ուսալ սկզբունքը մը որդեգրելով: Եկեղեցին պահէ պահէ կը հրամայէ, և պէտք չէ կամայական մեկնութիւններ տալ անոր: Վասնզի խորհուրդներն և անոնց հետ կապակցութիւն ունեցող բանները ձեւեր եւ կամ ձեւապատութիւններ չեն, այլ ունին իրենց բարձր նշանակութիւնն ու արժէքը: Ոչ անտարեկութիւն, եւ ոչ այլ խստակրօնութիւն, այլ չափաւորութիւն:

Այսօրուան Աւետարանին մէջ կան երկու բարացուցական առակներ. զատաւորինը ու փարիսեցի և մաքսաւորինը: Երկուքին մէջ ալ կը շեշտուի ազօթքի և ազօթելու պարագան: Առաջինին մէջ յարատեսութիւնը, երկրորդին մէջ ազօթքի բուն ոգին կը ցոլանայ: Անիրաւ դատաւորը որ գիտցաւ արդար դատաստան մ'ընել, հապա ո՛քչափ առաւել ես մեր յաւիտենական Դատաւորը:

Երկրորդ առակին մէջ փարիսեցին Աստուծոյ Տաճարին մէջ ամբարտաւանութիւն մ'ըրաւ: Բայց Տէր ամբարտաւանից հակառակ կայ, տայ չնորհս խոնարհաց» (Յակ. Դ. 6):

Վասնզի օղի որ իր անձը կը բարձրացնէ պիտի խոնարհի, և ով որ իր անձը կը խոնարհնե՞ պիտի բարձրանայ:

Պահնենք, ազօթենք եւ ապաշխարենք Մովսէս Մարգարէին և Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչին պէս, որպէսզի Աստուածային իմանալի լեռը Ալենք, ու անկիզելի մորենիին բոցակէզ լոյսովը Աստուծոյ մօտենանք: Զղջանք եւ ապաշխարենք Մեծ Պահոց մէջ, որպէսզի Ս. Հոգին ստանանք: Ազօթենք որ Տէրը իր ողորմութեամբը, և իր հայրական զթութեամբը ներէ, և լոյսատալով իւրաքանչիւր հաւատացեալը բարիին առաջնորդէ:

Տէրը օրհնէ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հարազատ զաւակները, որպէսզի՝ զիտնան անոնք ուղիղ և լուսաւոր շաւիզներէն ընթանալ, ի փառս և ի պատիւ Ամենասուրը Երբորգութեան այժմ և միշտ:

ՊԱՐՊԵԼԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏ